

UCHWAŁA Nr 55 RADY MINISTROW

z dnia 9 marca 1973 r.

w sprawie zasad gospodarki finansowej organizacji rzemieślniczych.

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o wykonywaniu i organizacji rzemiosła (Dz. U. Nr 23, poz. 164) Rady Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała ustala zasady gospodarki finansowej:

- 1) cechów,
- 2) spółdzielni rzemieślniczych i spółdzielni rzemieślniczych osób prawnych, zwanych dalej „spółdzielniami”,
- 3) izb rzemieślniczych i Centralnego Związku Rzemiosła, zwanych dalej „związkami”, oraz ich zakładów.

§ 2. 1. Wydatki cechów pokrywane są ze składek członkowskich i innych wpływów.

2. Finansowanie działalności organizacyjno-samorządowej cechów odbywa się na podstawie planów finansowych, zatwierdzonych przez izbę rzemieślniczą.

§ 3. 1. Spółdzielnie działają na zasadach pełnego rozrachunku gospodarczego.

2. Poszczególne rodzaje działalności gospodarczej prowadzonej przez spółdzielnie mogą być organizowane na zasadach pełnego wewnętrznego lub ograniczonego rozrachunku gospodarczego.

§ 4. 1. Wydatki na działalność organizacyjno-samorządową związków pokrywane są z wpłat cechów, spółdzielni i zakładów związków.

2. Działalność gospodarcza związków prowadzona jest w formie zakładów własnych, działających na zasadach pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego. Do działalności tej stosuje się odpowiednio przepisy uchwały odnoszące się do gospodarki finansowej spółdzielni.

3. Zasady gospodarki finansowej zakładów własnych organizacji rzemieślniczych prowadzących działalność inną niż wymieniona w ust. 2 ustala Centralny Związek Rzemiosła w trybie wskazanym w § 31.

§ 5. Działalność gospodarcza spółdzielni i związków finansowana jest ze środków własnych, które mogą być uzupełniane kredytem bankowym.

§ 6. 1. Spółdzielnie i związki prowadzą działalność gospodarczą na podstawie planów gospodarczo-finansowych.

2. Plany gospodarczo-finansowe spółdzielni i związków objęte są narodowym planem gospodarczym.

3. Plany gospodarczo-finansowe sporządzane są na podstawie wytycznych ustalonych przez Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Usług.

4. Wytyczne, o których mowa w ust. 3, uzgadniane są z Ministerstwem Finansów w zakresie wskaźników finansowych ogólnokrajowych i wojewódzkich.

5. Zakres, zasady, tryb i terminy opracowywania planów gospodarczo-finansowych oraz dokonywania zmian tych planów określają odrębne przepisy.

§ 7. Cechy, spółdzielnie i związki prowadzą rachunkowość i sporządzają sprawozdania finansowe według ogólnie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

§ 8. 1. Działalność organizacyjno-samorządowa związków i cechów, działalność socjalna i kulturalna oraz społeczno-wychowawcza i oświatowa powinny być wyodrębnione w zakresie planowania, finansowania i sprawozdawczości od działalności gospodarczej.

2. Wydatki na działalność organizacyjno-samorządową związków pokrywane są z funduszu organizacyjno-samorządowego.

3. Wydatki na działalność socjalną cechów, spółdzielni i związków pokrywane są z funduszy socjalnych.

4. Wydatki cechów, spółdzielni i związków na działalność społeczno-wychowawczą i oświatową pokrywane są z funduszu społeczno-wychowawczego i oświatowego.

§ 9. 1. Spółdzielnie tworzą:

- 1) fundusz udziałowy,
- 2) fundusz zasobowy.

2. Fundusz udziałowy powstaje z wkładów pieniężnych i rzeczowych — udziałów członkowskich, według zasad ustalonych w statutach.

3. Fundusz zasobowy tworzy się z następujących źródeł:

- 1) z odpisów z czystej nadwyżki, określonych bądź w wysokości stawki procentowej jednolitej dla wszystkich spółdzielni, bądź w wysokości stawek procentowych zróżnicowanych dla poszczególnych spółdzielni w zależności od faktycznego poziomu ich funduszy własnych w obrocie,
- 2) z wpisowego wnoszonego przez członków,
- 3) z przedawnionych udziałów członkowskich i nie podjętej przez członków części czystej nadwyżki,
- 4) z równowartości przyjętych do eksploatacji środków trwałych (w tym wartości niematerialnych i prawnych), remontów kapitalnych oraz środków obrotowych sfinansowanych ze środków własnych przeznaczonych na inwestycje i kapitalne remonty,
- 5) z innych źródeł określonych odrębnymi przepisami.

§ 10. Fundusze udziałowy i zasobowy w spółdzielniach pomniejszone o wartość netto środków trwałych (w tym również wartości niematerialne i prawne), sfinansowanych ze środków własnych służą na finansowanie środków obrotowych.

§ 11. Niezależnie od funduszy wymienionych w § 9, tworzone są następujące fundusze:

- 1) w cechach:
 - a) na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,
 - b) socjalny zdecentralizowany,
- 2) w spółdzielniach:
 - a) na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,
 - b) socjalny zdecentralizowany,
 - c) pracowniczy,
 - d) mieszkaniowy,
- 3) w związkach:
 - a) socjalny zdecentralizowany,
 - b) mieszkaniowy.

§ 12. Zasady finansowania inwestycji i kapitalnych remontów oraz tworzenia funduszy na ten cel w organizacjach rzemieślniczych regulują odrębne przepisy.

§ 13. 1. Fundusz socjalny zdecentralizowany w cechach tworzy się z:

- 1) części składki cechowej,
- 2) narzutu liczonego w stosunku procentowym od planowanego osobowego funduszu płac cechów nie przekraczającego 5% osobowego funduszu płac, zaliczonego w koszty,
- 3) opłat za korzystanie z usług i urządzeń socjalnych,
- 4) dobrowolnych składek rzemieślników i pracowników.

2. Fundusz socjalny zdecentralizowany w cechach przeznaczony jest na pokrycie wydatków na świadczenia socjalne i kulturalne dla pracowników i rzemieślników członków cechu, emerytów, rencistów i członków ich rodzin oraz na budownictwo mieszkaniowe. Zakres świadczeń finansowanych z funduszu określi Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego.

3. Nie wykorzystane środki funduszu przechodzą na rok następny.

§ 14. 1. Fundusz pracowniczy w spółdzielniach tworzy się z odpisów z czystej nadwyżki na zasadach określonych przez Centralny Związek Rzemiosła.

2. Środki funduszu pracowniczego mogą być przeznaczone na:

- 1) nagrody dla pracowników,
- 2) cele socjalne.

3. Wyплаты na nagrody dla pracowników nie mogą przekroczyć 8,5% wykonanego osobowego funduszu płac, a ewentualna nadwyżka funduszu podlega przekazaniu na cele socjalne.

4. Szczegółowe zasady gospodarowania środkami funduszu pracowniczego określa Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego.

5. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu pracowniczego przechodzą na rok następny.

§ 15. 1. Fundusz mieszkaniowy tworzy się z czystej nadwyżki spółdzielni i związków w wysokości określonej przez Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z Ministrem Finansów oraz z innych wpływów przewidzianych odrębnymi przepisami.

2. Zasady gospodarowania środkami funduszu mieszkaniowego określają odrębne przepisy.

3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu przechodzą na rok następny.

§ 16. 1. Fundusz socjalny zdecentralizowany w spółdzielniach i związkach tworzy się z:

- 1) narzutu liczonego w stosunku procentowym od planowanego osobowego funduszu płac spółdzielni i związków, nie przekraczającego 5% osobowego funduszu płac, zaliczonego w koszty,
- 2) opłat za korzystanie z usług i urządzeń socjalnych,
- 3) części funduszu pracowniczego,
- 4) dobrowolnych wpłat pracowników.

2. Fundusz socjalny zdecentralizowany w spółdzielniach i związkach przeznaczony jest na pokrycie wydatków na świadczenia socjalne i kulturalne dla pracowników, emerytów, rencistów i członków ich rodzin.

3. Zakres świadczeń socjalnych i kulturalnych w spółdzielniach i związkach określa Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych i Naczelną Radą Spółdzielczą oraz zarządem głównym właściwego związku zawodowego.

4. Nie wykorzystane środki funduszu socjalnego przechodzą na rok następny.

5. Spółdzielnie mogą również tworzyć fundusz socjalny dla rzemieślników-członków spółdzielni z opłat za korzystanie z usług i urządzeń socjalnych oraz z dobrowolnych składek rzemieślników-członków spółdzielni. Środki tego funduszu mogą być na podstawie uchwały walnego zgromadzenia członków spółdzielni przekazywane na rzecz funduszu socjalnego w cechu.

§ 17. 1. W związkach mogą być tworzone fundusze scentralizowane:

- 1) organizacyjno-samorządowy,
- 2) rozwoju rzemiosła,
- 3) wyrównawczy.

- 4) postępu techniczno-ekonomicznego,
- 5) społeczno-wychowawczy i oświatowy,
- 6) socjalny.

2. Centralny Związek Rzemiosła określa, jakie fundusze scentralizowane tworzone są w izbach rzemieślniczych.

§ 18. 1. Fundusz organizacyjno-samorządowy tworzy się z wpłat spółdzielni i zakładów własnych ustalonych w stosunku procentowym do planowanych wpływów ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług, jak również z wpłat części składek cechowych, opłat rejestracyjnych i manipulacyjnych, w trybie określonym w szczegółowych zasadach, o których mowa w § 31.

2. Środki funduszu organizacyjno-samorządowego przeznaczone są na finansowanie wydatków organizacyjno-administracyjnych związków oraz wydatków o charakterze ogólnospółdzielczym. Zakres wydatków ogólnospółdzielczych określi Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z Naczelną Radą Spółdzielczą.

3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu organizacyjno-samorządowego przechodzą na rok następny lub mogą być przekazane na fundusz wyrównawczy.

§ 19. 1. Fundusz rozwoju rzemiosła tworzy się z:

- 1) bezzwrotnych wpłat z części czystej nadwyżki w wysokości ustalonej uchwałami właściwych organów statutowych spółdzielni i związków,
- 2) części składki cechowej,
- 3) lokat wolnych środków cechów i spółdzielni przeznaczonych na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów oraz lokat wolnych funduszy własnych w obrocie,
- 4) odsetek od udzielonych pożyczek, jeżeli pożyczki te są oprocentowane,
- 5) części zysku niezależnego (§ 25),
- 6) przedawnionych zobowiązań spółdzielni i związków z wyjątkiem określonych w § 9 ust. 3 pkt 3,
- 7) innych środków określonych przez Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Środki funduszu rozwoju rzemiosła przeznacza się na:

- 1) udzielanie rzemieślnikom, w szczególności organizującym nowe zakłady usługowe, zabezpieczeń, poręczeń przy korzystaniu z pożyczek itp.,
- 2) udzielanie rzemieślnikom pomocy w rozwijaniu nowych form świadczenia usług oraz w podejmowaniu produkcji nowoczesnych wyrobów na zaopatrzenie rynku wewnętrznego,
- 3) udzielanie organizacjom rzemieślniczym dotacji i pożyczek na finansowanie inwestycji,
- 4) udzielanie organizacjom rzemieślniczym dotacji i pożyczek na finansowanie środków obrotowych przede wszystkim w nowo zorganizowanych jednostkach,
- 5) zwrot lokat oraz pokrycie odsetek od tych lokat,
- 6) dotacje na rzecz funduszu wyrównawczego,
- 7) inne cele określone w szczegółowych zasadach, o których mowa w § 31.

3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu rozwoju przechodzą na rok następny.

§ 20. 1. Fundusz wyrównawczy tworzy się z:

- 1) dodatnich różnic cen powstałych w spółdzielniach w wyniku urzędowych zmian cen produkowanych wyro-

bów lub posiadanych zapasów towarów i materiałów, jeżeli nie podlegają one obowiązkowi odprowadzenia do budżetu centralnego,

- 2) dotacji z funduszu rozwoju,
- 3) nie wykorzystanych środków funduszu organizacyjno-samorządowego, uwzględniając przepis § 18 ust. 3,
- 4) innych źródeł ustalonych w szczegółowych zasadach, o których mowa w § 31.

2. Środki funduszu wyrównawczego przeznaczone są na pokrycie:

- 1) ujemnych różnic cen powstałych w wyniku urzędowych zmian cen produkowanych wyrobów lub posiadanych zapasów towarów i materiałów, jeżeli nie podlegają one pokryciu ze środków budżetu centralnego,
- 2) strat niezależnych od spółdzielni oraz niedoborów wynikających z planów finansowych cechów.

3. Nie wykorzystane środki funduszu wyrównawczego przechodzą na rok następny.

§ 21. 1. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego przeznaczony jest na finansowanie prac warunkujących postęp techniczny i organizacyjno-ekonomiczny w rzemiośle.

2. Zasady tworzenia i wydatkowania środków tego funduszu ustala Centralny Związek Rzemiosła w trybie określonym odrębnymi przepisami.

3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu przechodzą na rok następny.

§ 22. 1. Fundusz społeczno-wychowawczy i oświatowy tworzy się z:

- 1) części składki cechowej,
- 2) narzutu zaliczonego w koszty spółdzielni od planowanego osobowego funduszu plac, w wysokości ustalonej w szczegółowych zasadach, o których mowa w § 31,
- 3) dobrowolnych wpłat z części czystej nadwyżki spółdzielni przeznaczonej na cele społeczno-wychowawcze,
- 4) opłat egzaminacyjnych i za szkolenie,
- 5) innych wpływów określonych w szczegółowych zasadach, o których mowa w § 31.

2. Środki funduszu społeczno-wychowawczego i oświatowego przeznaczone są na:

- 1) finansowanie szkolenia rzemieślników, uczniów zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych i pracowników organizacji rzemieślniczych,
- 2) stypendia dla uczniów zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych w celu nauki zawodu,
- 3) finansowanie ośrodków szkolenia i innych form szkolenia w organizacjach rzemieślniczych, jak również na stypendia dla studentów szkół wyższych przyznane zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) finansowanie wystaw, pokazów, konkursów oraz wydawnictw.

3. Nie wykorzystane środki funduszu przechodzą na rok następny.

§ 23. Fundusz socjalny scentralizowany tworzy się z części funduszy socjalnych zdecentralizowanych, przy czym przepisy § 13 ust. 2 i 3 oraz § 16 ust. 2 i 3 odnoszą się odpowiednio do tego funduszu.

§ 24. Fundusze nie wymienione w § 9, 11 i 17 mogą być tworzone przez Centralny Związek Rzemiosła po uzgodnieniu z Ministrem Finansów.

§ 25. 1. Zysk bilansowy w spółdzielniach, zatwierdzony w określonym trybie przez organy statutowe, zmniejszony o:

- 1) zysk nieprawidłowy,
- 2) zysk nadmierny,
- 3) należny podatek dochodowy,
- 4) część zysku niezależnego pozostałą po naliczeniu podatku dochodowego,
- 5) inne odpisy przewidziane odrębnymi przepisami — stanowi czystą nadwyżkę spółdzielni.

2. Zasady weryfikacji zysku w celu wyeliminowania zysku nieprawidłowego i niezależnego ustala Minister Finansów.

3. Zysk nieprawidłowy oraz część zysku nadmiernego pozostająca po naliczeniu podatku dochodowego rozliczane są z budżetem centralnym.

§ 26. Czysta nadwyżka spółdzielni dzielona jest według następującej kolejności na:

- 1) fundusze przeznaczone na rozwój działalności spółdzielni i związków:
 - a) fundusz zasobowy,
 - b) fundusze na finansowanie inwestycji i kapitalnych remontów,
 - c) fundusz rozwoju rzemiosła,
- 2) fundusze i odpisy przeznaczone:
 - a) do podziału między członków spółdzielni w formie oprocentowania udziałów,
 - b) na fundusz mieszkaniowy,

- c) na fundusz pracowniczy,
- d) na cele społeczno-wychowawcze.

§ 27. Zasady podziału czystej nadwyżki ustala Centralny Związek Rzemiosła po porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 28. Straty bilansowe spółdzielni pokrywa się z funduszu zasobowego, a w części przekraczającej fundusz zasobowy — z funduszu udziałowego i innych funduszy własnych spółdzielni według kolejności ustalonej w statucie. Straty pierwszego roku obrachunkowego mogą być pokryte w roku następnym.

§ 29. Za czynności w zakresie zbytu wyrobów i usług wykonywanych przez rzemieślników spółdzielni pobiera prowizję ustaloną w obowiązującym trybie.

§ 30. Zasady i tryb opodatkowania, stosowania dodatnich i ujemnych różnic budżetowych w spółdzielniach i w zakładach związków ustalają odrębne przepisy.

§ 31. Centralny Związek Rzemiosła może w uzgodnieniu z Ministrem Finansów ustalać szczegółowe zasady gospodarki finansowej organizacji rzemieślniczych.

§ 32. Do spółdzielni, o których mowa w uchwale, nie stosuje się przepisów uchwały nr 183 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej organizacji spółdzielczych (Monitor Polski z 1971 r. Nr 33, poz. 213).

§ 33. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz